Spreitzer’nin Psikolojik Güçlülük Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Spreitzer’nin Psikolojik Güçlülük Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31122

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Spreitzer'nin Psikolojik Güçlülük Ölçe?i'nin Türkçe uyarlamas?, bireylerin i? ortam?na yönelik motivasyonel yönelimlerini ve aktif i? rolü oryantasyonlar?n? ölçmek üzere tasarlanm?? 12 maddelik bir araçt?r. Bu ölçek, psikolojik güçlülük kavram?n? olu?turan dört temel bili?sel boyutu (anlam, yeterlilik, kendi kaderini tayin ve etki) de?erlendirmektedir. Ölçek, 2010 y?l?nda Üner ve Turan taraf?ndan Türk kültürüne uyarlanm?? ve özellikle halk sa?l??? alan?ndaki çal??anlar?n güçlülük düzeylerini belirlemek amac?yla kullan?lm??t?r.

Anahtar Kelimeler

Psikolojik Güçlülük, Örgütsel Psikoloji, Güçlendirme, Spreitzer, Uyarlama, Likert Ölçe?i, Yap? Geçerlili?i, ?kinci Dereceden Faktör Analizi.

Yazarlar

Ölçe?in orijinal geli?tiricisi Gretchen M. Spreitzer'd?r. Türkçe uyarlama ve geçerlik-güvenirlik çal??mas? 2010 y?l?nda **Sarp Üner** ve **Seda Turan** taraf?ndan gerçekle?tirilmi?tir.

Amaç

Ölçe?in temel amac?, bireylerin i? ortam?na yönelik motivasyonel yönelimlerini ve i? rollerine dair alg?lar?n? yans?tan psikolojik güçlülük düzeylerini güvenilir ve geçerli bir ?ekilde ölçmektir. Bu araç, çal??anlar?n i?lerinde ne ölçüde anlam, yetkinlik, özerklik ve etki hissettiklerini belirleyerek örgütsel davran?? ara?t?rmalar?na katk? sa?lamay? hedefler.

Uyarlama çal??mas?n?n özel amac?, Spreitzer'?n teorik olarak temellendirilmi? dört boyutlu yap?s?n?n Türk kültüründe ve özellikle sa?l?k sektörü çal??anlar? aras?nda ampirik olarak do?rulanabilirli?ini incelemektir.

Yap?

Spreitzer'nin Psikolojik Güçlülük Ölçe?i, bireyin i? rolüne aktif bir oryantasyonunu yans?tan psikolojik güçlülük yap?s?n? ölçer. Bu yap?, 12 madde ve 4 alt boyut arac?l???yla de?erlendirilir:

Anlam (Meaning): Bireyin i? amac?n?n kendi de?er sistemleri ve inançlar?yla ne kadar uyumlu oldu?u alg?s?.
Yeterlilik (Competence/Self-Efficacy): Bireyin i? görevlerini ba?ar?l? bir ?ekilde yerine getirme yetene?ine ve yeterlili?ine olan inanc?.
Kendi Kaderini Tayin (Self-Determination): Bireyin i?e ba?lama, yöntemleri seçme ve eylemleri düzenleme konusunda sahip oldu?u özerklik alg?s?.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Etki (Impact): Bireyin i? yerindeki stratejik, idari veya operasyonel sonuçlar? etkileyebilece?ine dair inanc?.

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerlili?i, Üner ve Turan (2010) taraf?ndan gerçekle?tirilen ikinci dereceden faktör analizleri ile kapsaml? bir ?ekilde de?erlendirilmi?tir. Bu analiz, ölçe?in teorik olarak varsay?lan dört boyutlu yap?y? ne ölçüde temsil etti?ini belirlemeyi amaçlam??t?r.

?kinci mertebe faktör analizinin temel amac?, ilk mertebe faktörler (anlam, yeterlilik, kendi kaderini tayin ve etki) ile varsay?lan tek bir ikinci mertebe faktör (Psikolojik Güçlülük) aras?ndaki ili?kiyi incelemektir. Analiz sonuçlar?, dört alt boyutun tutarl? bir ?ekilde bir üst yap? olan psikolojik güçlülü?ü olu?turdu?unu ve modelin Türk örnekleminde geçerli oldu?unu do?rulam??t?r.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirli?i, iç tutarl?l?k katsay?s? olan Cronbach Alfa de?eri kullan?larak incelenmi?tir. Uyarlama çal??mas?, ölçe?in genel olarak ve dört alt boyutunda da kabul edilebilir düzeyde iç tutarl?l??a sahip oldu?unu göstermi?tir. Bu yüksek iç tutarl?l?k de?erleri, ölçek maddelerinin ayn? psikolojik yap?y? ölçmede tutarl? oldu?unu ve ölçümlerin güvenilir oldu?unu teyit etmektedir.

Faktör Analizi

Ölçek, toplam 12 madde ve 4 alt boyuttan olu?an çok boyutlu bir yap?ya sahiptir. Yap?lan do?rulay?c? faktör analizi (DFA), anlam, yeterlilik, kendi kaderini tayin ve etki boyutlar?n?n birbirinden ayr??an ancak psikolojik güçlülük kavram? alt?nda birle?en faktörler oldu?unu ortaya koymu?tur.

?kinci dereceden faktör analizi, Spreitzer'?n orijinal teorik modelini test etmi?tir. Bu analiz, dört faktörün tamam?n?n tek bir üst düzey latent yap?ya (Psikolojik Güçlülük) yüksek ve anlaml? yükler verdi?ini kan?tlayarak, ölçe?in yap?sal geçerlili?ini güçlendirmi?tir.

Araç

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: 12 madde ve 4 alt boyuttan (Anlam, Yeterlilik, Kendi Kaderini Tayin, Etki) olu?an öz bildirim ölçe?i.

Language Available: Türkçe (Orijinal dil: ?ngilizce)

Population Group: Yeti?kinler, özellikle örgütsel veya i?yeri ba?lam?nda çal??an bireyler.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Uyarlama çal??mas? halk sa?l??? çal??anlar? üzerinde gerçekle?tirilmi?tir.

Age Group: Çal??an yeti?kin popülasyonu.

Population Details: Kurumsal veya profesyonel ortamlarda çal??an bireylerin psikolojik deneyimlerini ölçmek için uygundur. Derecelendirme 7'li Likert ölçe?i format?ndad?r.

Test Methodology: Maddeler 7'li Likert tipi bir derecelendirme sistemi kullan?larak yan?tlan?r (1 = Bütünüyle Uygun De?il - 7 = Bütünüyle Uygun).

Anahtar Kelimeler

Örgütsel Davran??, Liderlik, Öz-yeterlilik, Motivasyon, ?? Tatmini, Sa?l?k Çal??anlar?, Bili?sel Boyutlar, Yap?sal E?itlik Modellemesi.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor

Affiliation Email addresses: Sarp Üner: sarpuner@hacettepe.edu.tr

Correspondence Address: Bilinmiyor

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in Türkçe uyarlamas? 2010 y?l?nda yay?mlanm??t?r. Ölçe?in kullan?m? için izinler ve potansiyel ücret bilgileri hakk?nda en do?ru bilgiye ula?mak için sorumlu yazar Sarp Üner ile do?rudan ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Orijinal PDF doküman? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: spreitzers-psychological-empowerment-scale-toad.pdf

Kaynaklar

Uner, S., & Turan, S. (2010). The construct validity and reliability of the Turkish version of Spreitzer's psychological empowerment scale. *BMC Public Health*, *10*(1), 117-125. DOI: 10.1186/1471-2458-10-117

Spreitzer'nin Psikolojik Güçlülük Ölçe?i Maddeleri

Ölçek maddeleri, telif hakk? k?s?tlamalar? veya kayna??n eksikli?i nedeniyle bu giri?te sunulamamaktad?r. Ölçek 12 maddeden ve Anlam, Yeterlilik, Kendi Kaderini Tayin ve Etki olmak

ARABPSYCHOLOGY.COM

üzere 4 alt boyuttan olu?maktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM